

Den Norske Turistforening

Naturvernforbundet

NORGES
HYTTEFORBUND

NORSK
FRILUFTSLIV

Friluftsrådernes Landsforbund

Til Stortingets energi- og miljøkomite

Oslo, 28.02.2020

Viser til Representantforslag 55 S (2019–2020) om endring av forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Vi vil innledningsvis påpeke at vi opplever det svært uryddig at det legges fram et representantforslag for Stortinget, samtidig som departementet har sendt en sak på høring med samme tematikk. Dette bidrar til å skape unødig uro i en allerede svært betent politisk sak og debatt

For organisasjoner og andre er dette både tidkrevende og vanskelig å forholde seg til, og behandlingen i Stortinget kan gjøre at høringen fra departementet i stor grad blir irrelevant. Vi mener derfor Stortinget må avvise representantforslaget og vente med behandlingen av dette temaet til regjeringen kommer tilbake til Stortinget med et forslag basert på høringen som er gjennomført.

Representantforslaget foreslår å oppheve vilkåret i forskriften om at det må være 2,5 km mellom hytte og brøytet bilvei for at kommunen skal kunne gi tillatelse til bruk av snøscooter for transport av bagasje og utstyr. Det er ikke første gang dette fremmes for behandling. Stortinget behandlet dette siste gang våren 2019, og vedtok at de ønsket en oppmyking av forskriften ved at kommunene skulle ta mer hensyn til topografi og faktisk kjørelengde.

Regjeringen sendte endringen ut på høring 5. desember 2019, der det foreslås at regelverket tilpasses. Samtidig fremmes det et nytt representantforslag, som vil fjerne grensen for når du kan bruke snøscooteren til hytta.

Organisasjonene vil på det sterkeste oppfordre partiene til ikke å støtte en ytterligere nasjonal liberalisering som vil medføre mer motorisert ferdsel i utmark, også med tanke på alle endringene som er gjort de siste årene. Samlet utgjør disse en stor endring for friluftslivet, naturen og de som lever der.

Evaluering av tidligere lovendringer pågår

I 2016 igangsatte Miljødirektoratet i 2016 en evaluering av effekten av de nye reglene for snøscooterløyper for fornøyleskjøring, noe også Stortingets energi- og miljøkomite viste til i sin Innst. 253 L (2014–2015) Prop. 35 L (2014–2015). Å gjøre endringer før denne evalueringen er ferdig vil være å avvise kunnskap. Denne kunnskapen må være på plass før nye endringer vurderes.

Konsekvenser av forslaget

Konsekvensen av å fjerne avstandskravet til når du kan benytte snøscooteren til hytta, vil både medføre at flere kjøper seg snøscooter, men også øke motorisert ferdsel i områder de fleste primært oppsøker for å oppleve stillhet og ro, der dette absolutt ikke er et ønske. Dette vil øke konfliktnivået mellom ulike brukergrupper i naturen, noe som truer det friluftslivet som mange i Norge er så glade i. Vedtaket vil også ødelegge for lokal næring som lever av leiekjøring. Leiekjøringens store fordel er at den begrenses til faktisk leiekjøring, mens egne scootere anskaffet til transport også vil kunne brukes til andre formål.

Økt motorferdsel vil også øke den samlede belastningen på norsk naturmangfold, inkludert flere trua arter. I nyeste rødliste for arter hadde ikke minst mange arter i fjellet fått en forverret status. Flere arter blir negativt påvirket av motorferdsel, ikke minst i en sårbar etableringsfase på sen vinteren når mange bruker hyttene.

Vi fraråder derfor sterkt politikerne fra å fatte et slikt vedtak nå. Dette er en svært stor endring i praksis for motorferdsel i natur som vil øke konfliktnivået rundt norske hytter kraftig. En såpass stor endring i dagens regelverk kan ikke gjøres uten at alle konsekvenser først bli belyst. Det må gjøres en faglig utredning av hva dette vil medføre, og vi krever at det gjennomføres en høring der berørte parter kan komme med sine innspill, før en slik vesentlig endring kan vurderes.

Befolkningen ønsker ikke mer motorisert ferdsel i naturen

Vi vil minne om at det er et stort flertall i befolkningen som ikke ønsker mer motorisert ferdsel i norsk natur, og at både SNO og Politiet oppgir at ulovlig kjøring er et økende problem.

Natur- og miljøbarometeret fra Miljødirektoratet som ble gjennomført for tolvte gang i 2017 viser at mostanden mot å tillate mer motorisert ferdsel i utmark ikke har vært større siden oppstarten av undersøkelsen. 7 av 10 er uenige i at det bør bli lettere å få tillatelse til å kjøre snøskuter i norsk utmark – noe som er fire prosentpoeng flere enn i 2014.

I samme undersøkelse fremkommer det at hele 81 prosent av befolkningen ønsker bedre kontroll av snøscootere og annen motorisert ferdsel i naturen.

Dagens regelverk

Formålet med motorferdselloven er å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Dette er en forbudslov, som skal sikre bevaring av natur, miljø og friluftsliv. Utgangspunktet etter § 3 er derfor at motorferdsel i utmark er forbudt. Det finnes likevel noen unntak i motorferdselloven og tilhørende forskrift.

§ 5 bokstav c i lovens forskrift er ett eksempel på det. Bestemmelsen ble innført for å dekke transportbehovet til avsidesliggende hytter. Grensen for hva som er ansett som avsidesliggende er i forskriften satt til 2,5 km, men som nevnt med åpning for å anvende skjønn slik at det kan tas hensyn til topografiske forhold. Vi mener slik kjøring bør primært ivaretas med leiekjøring og kommunenes mulighet for bruk av skjønn.

Organisasjonene erfarer at det er kommuner som i dag innvilger dispensasjoner utover det de har myndighet for. Det kan ikke være slik at fordi det er etablert en ulovlig praksis lokalt, skal det nasjonale lovverket tilpasses dette.

Med vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
Generalsekretær

Den Norske Turistforening

Dag Terje Klarp Solvang
Generalsekretær

Friluftsrådenes Landsforbund

Morten Dåsnes
Daglig leder

Norges Hytteforbund

Jens Engelstad
Styremedlem

Sabima

Christian Steel
Generalsekretær

Naturvernforbundet

Maren Esmark
Generalsekretær